

Rapport

h2>Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Dienst Wegverkeer (RDW) in 2007 aan het openbaar ministerie gegevens heeft doorgegeven waaruit bleek dat hij niet over een geldige APK beschikte voor een voertuig waarvan het kenteken op zijn naam geregistreerd stond. Verzoeker had de auto al in 1995 geëxporteerd en ging ervan uit dat hij niet meer als kentekenhouder geregistreerd stond.

Beoordeling

Algemeen

Voor een auto, motor, bromfiets of een aanhangwagen van meer dan 3500 kilo moet degene op wiens naam het kenteken staat (verder: de kentekenhouder) aan een aantal voertuigverplichtingen voldoen. Zo moet voor een auto die ouder is dan drie jaar een geldige APK aanwezig zijn en moet elk voertuig tegen wettelijke aansprakelijkheid verzekerd zijn (zie Achtergrond, onder 1. en 2.). Daarnaast moet voor een auto, motor of aanhangwagen, tot deze 25 jaar oud is, motorrijtuigenbelasting worden betaald.

Door schorsing van de geldigheid van het kentekenbewijs komen deze verplichtingen voor een voertuig te vervallen zolang de schorsing duurt en het voertuig zich niet op de openbare weg bevindt (zie Achtergrond, onder 1. en 2.).

Als aan één van de voertuigverplichtingen niet wordt voldaan, is dat strafbaar (zie Achtergrond, onder 1. en 2.).

De RDW beheert het kentekenregister, het verzekeringsregister en het APK-register. Door registervergelijking kan de RDW vaststellen of door de kentekenhouder voor een bepaald kenteken aan de voertuigverplichtingen is voldaan. Deze registervergelijking vond in het verleden steekproefsgewijs plaats. Als voor een bepaald kenteken niet aan de voertuigverplichtingen werd voldaan, ontving de kentekenhouder een brief waarin dit werd meegedeeld. De aangeschrevene had dan de gelegenheid om te reageren en eventueel aan te tonen dat het bewuste voertuig niet meer in zijn bezit was, of dat wel aan de voertuigverplichtingen was voldaan.

Vanaf 2007 vindt er 100% controle plaats. Daarbij werd er vanaf juli 2007 voor de APK-overtredingen geen voorafgaande brief meer gestuurd door de RDW.

Een aantal personen werd na een periode van vele jaren geconfronteerd met een boete vanwege het ontbreken van een geldige APK voor een voertuig dat zij niet meer in hun bezit hadden. Op verzoek van een betrokkene werd de kentekenregistratie vervolgens beëindigd, maar de opgelegde boete bleef in stand. De RDW stelde zich op het standpunt dat het kenteken op de datum waarop de overtreding werd geconstateerd nog wel op

naam van betrokkene stond.

I. Bevindingen

1. Verzoeker ontving in 2007 een boetebeslissing voor een voertuig dat hij in 1995 had geëxporteerd. Verzoeker schreef op 7 oktober 2007 en op 29 oktober 2007 naar de RDW om te melden dat de kentekenregistratie van dit voertuig niet op orde was. Hij had de uitvoerdocumenten bij de douane laten afstempelen en toen naar het Centraal Bureau Motorrijtuigenbelasting (CBM) gestuurd. In 2001 had verzoeker over deze uitgevoerde auto ook al gecorrespondeerd met de RDW.

2. Naar aanleiding van verzoekers brieven werd het kentekenbewijs per 19 oktober 2007 ongeldig verklaard. De RDW liet verzoeker op 24 oktober 2007 weten dat hij tot die datum als kentekenhouder geregistreerd was en dus tot die datum ook aansprakelijk bleef voor het niet nakomen van de keuringsplicht.

3. Verzoeker klaagde hierover bij de Nationale ombudsman.

4. De Nationale ombudsman ontving over de algemene gang van zaken een nadere uitleg van het Bureau Verkeershandhaving Openbaar Ministerie (verder: BVOM) en een reactie op nadere vragen van de RDW.

Hieruit bleek dat het BVOM de RDW de opdracht had gegeven om de registervergelijking in 2007 te laten plaatsvinden over alle kentekenregistraties teruglopend van heden naar uiteindelijk januari 1995. Die datum werd gekozen omdat met ingang van die datum de Wegenverkeerswet 1994 was gewijzigd en er strengere eisen werden gesteld aan de identificatie van een kentekenhouder bij het tenaamstellen.

Door die registervergelijking werden zo'n 20.000 voertuigen voor het eerst sinds vele jaren gecontroleerd op de aanwezigheid van een geldige APK. Daarbij achtte het BVOM de mogelijkheid aanwezig dat hierbij kentekenhouders zouden worden betrokken die al meerdere jaren niet aan de keuringsplicht hadden voldaan zonder dat zij daarop waren geweest.

Van de RDW vernam de Nationale ombudsman dat een kentekenhouder eenmalig, zes weken voor het verstrijken van de geldigheid van de APK een herinneringsbrief krijgt. Als voor een voertuig daarna geen nieuwe APK-datum wordt verstrekt, zal een kentekenhouder niet opnieuw aan de APK worden herinnerd. Pas als bij een registervergelijking bleek dat voor een kenteken geen geldige APK beschikbaar was, werd de kentekenhouder door een kennisgeving van beschikking op de hoogte gesteld van het voornemen om een boete op te leggen. De betrokkene kon dan nog reageren. Omdat er weinig reacties op de kennisgeving kwamen en de RDW bovendien slechts in 0,2% van de gevallen tot intrekking overging, werd er vanaf juli 2007 geen kennisgeving meer verzonden.

5. De RDW berichtte dat zij inmiddels wel correctieverzoeken voor de opgelegde boetes doet richting het CJIB en het CVOM. Op grond van die verzoeken wordt dan de boetebeslissing ingetrokken of een ingediend bezwaar of beroep gegrond verklaard.

Voor verzoeker is ook een correctieverzoek gedaan.

6. Het BVOM berichtte verder dat ernaar werd gestreefd om het gehele kentekenbestand van de RDW in de registercontroles te betrekken. Het heeft de RDW verzocht om de juistheid van de tenaamstellingen van voor 1 januari 1995 in het kentekenregister te controleren en het bestand zonodig op te schonen. Wanneer de accountant van de RDW de betrouwbaarheid van de cijfers in het opgeschoonde register kan garanderen zullen ook de tenaamstellingen van voor 1 januari 1995 worden meegenomen in de registervergelijkingen.

7. De RDW merkte nog op dat verzoeker de afgestempelde uitvoerdocumenten in 1995 niet naar de RDW maar naar het Centraal Bureau Motorrijtuigbelasting heeft gestuurd. Ook heeft de RDW geen brieven van verzoeker uit 2001 of omliggende jaren kunnen achterhalen.

II. Beoordeling

8. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

Dit betekent onder meer dat een bestuursorgaan gehouden kan zijn een burger de gelegenheid te bieden een verzuim te herstellen alvorens tot beboeting van een overtreding over te gaan.

Van een dergelijke situatie kan sprake zijn, als het bestuursorgaan gedurende een lange periode niet tegen de overtreding heeft opgetreden en er door de overheid in de tussentijd geen signaal is afgegeven waaruit de burger had kunnen afleiden dat er sprake was van een overtreding.

9. Als iemand als kentekenhouder geregistreerd staat in het kentekenregister en voor het voertuig met dit kenteken op een controledatum geen geldige APK aanwezig is, is betrokkene volgens de wet in overtreding.

De RDW heeft de registers vergeleken en indien uit die vergelijking bleek dat sprake was van zo'n overtreding die informatie sinds juli 2007 aan het BVOM overgedragen zonder enige vorm van kennisgeving vooraf aan betrokkene.

10. Voor zover het bij de registervergelijking ging om gevallen waarin de registratie al jaren geleden had plaatsgevonden en de laatste geldigheid van de APK al vele jaren geleden was verlopen, acht de Nationale ombudsman het niet juist om een betrokkene niet eerst in

de gelegenheid te stellen aan te geven of de registratie nog juist is of dat er andere redenen zijn waarom er geen geldige APK beschikbaar is.

Om die reden acht de Nationale ombudsman de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

De Nationale ombudsman heeft er met instemming kennis van genomen dat de RDW voor verzoeker en anderen in vergelijkbare situaties alsnog heeft gezorgd voor correctieverzoeken voor de boetebeslissingen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Dienst Wegverkeer (RDW) te Zoetermeer, is gegrond wegens strijd met het redelijkheidsvereiste.

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennisgenomen dat de RDW in het geval van verzoeker en anderen in vergelijkbare situaties alsnog heeft gezorgd voor correctieverzoeken voor de boetebeslissing.

Onderzoek

Op 27 november 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer V. te Zoetermeer, met een klacht over een gedraging van de Dienst Wegverkeer (RDW) te Zoetermeer.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Algemeen Directeur van de Dienst Wegverkeer, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Algemeen Directeur van de Dienst Wegverkeer verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van het RDW gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

de brief van het CJIB aan verzoeker van 7 oktober 2007;

de brief van verzoeker aan de RDW van 7 oktober 2007;

de brief van de RDW aan verzoeker van 22 oktober 2007;

de brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 27 november 2007;

de brief van het BVOM aan de Nationale ombudsman van 23 januari 2008;

de brief van de RDW aan de Nationale ombudsman van 7 februari 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wegenverkeerswet 1994 (wet van 21 april 1994)

Artikel 72:

"1. Voor een motorrijtuig of een aanhangwagen, waarvoor een kenteken is opgegeven dan wel dient te zijn opgegeven, dient een keuringsbewijs te zijn afgegeven.

2. Het keuringbewijs dient:

a. de voldoen aan de bij ministeriële regeling vastgestelde eisen inzake inrichting en uitvoering,

b. zijn geldigheid niet te hebben verloren, en

c. behoorlijk leesbaar te zijn.

3. Voor overtreding van het eerste lid en het bepaalde bij of krachtens het tweede lid zijn aansprakelijk:

a. voor zover het betreft een motorrijtuig, de eigenaar of houder, alsmede in het geval dat met dat motorrijtuig over de weg wordt gereden, de bestuurder, en

b. voor zover het betreft een aanhangwagen, de eigenaar of houder, alsmede in het geval dat de aanhangwagen met een motorrijtuig over de weg wordt voortbewogen, de bestuurder van dat motorrijtuig."

Artikel 73, eerste lid en tweede lid aanhef en onder a.:

"1. Artikel 72 geldt niet indien:

- a. voor het motorrijtuig of de aanhangwagen ter zake van een keuring die ingevolge een andere dan deze wet is voorgeschreven en blijkens aanwijzing bij ministeriele regeling ten minste een controle inhoudt op de eisen, bedoeld in artikel 75, eerste lid, onderdeel a, een keuringsdocument waarvan de geldigheidsduur niet is verstreken, is afgegeven, dan wel
- b. de geldigheid van het voor het betrokken voertuig afgegeven kentekenbewijs is geschorst overeenkomstig paragraaf 6 van hoofdstuk IV.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kan onder daarbij te stellen voorwaarden worden bepaald dat:

- a. artikel 72 niet geldt voor motorrijtuigen en aanhangwagens zolang gerekend vanaf het tijdstip waarop deze voertuigen voor het eerst op de weg zijn toegelaten, nog geen bij algemene maatregel van bestuur te bepalen termijn is verstreken, die voor verschillende groepen van voertuigen, alsmede voor voertuigen die voor, onderscheidenlijk na een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip voor het eerst op de weg zijn toegelaten verschillend kan worden vastgesteld; bij algemene maatregel van bestuur kan nader worden bepaald op welk tijdstip een voertuig geacht wordt voor het eerst op de weg te zijn toegelaten."

Artikel 177, eerste lid:

"1. Overtreding van:

- a. de artikelen 5, 9, achtste lid, 10, eerste lid, 36, eerste tot en met vijfde lid, 40, eerste lid, 60, eerste en tweede lid, 70a, tweede lid, 70i, eerste en tweede lid, 72, eerste en tweede lid, 107, eerste en tweede lid, 110, 110b, 124, vierde lid, 130, tweede lid, 132, vijfde lid, 150, tweede lid, 160, 164, eerste lid, 165, eerste lid, 166, eerste lid,

- b. het bepaalde ingevolge de artikelen 57, derde lid, 70i, derde lid en 131, derde lid, onderdeel b,

- c. de in artikel 4, tweede en vijfde lid, bedoelde regels voor zover niet begrepen in artikel 176, derde lid, en,

- d. het bepaalde krachtens deze wet, voor zover die overtreding uitdrukkelijk als strafbaar feit is aangemerkt,

wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de tweede categorie."

2. Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (wet van 30 mei 1963)

Artikel 2, eerste tot en met derde lid:

"1. De bezitter van een motorrijtuig en degene aan wie het kenteken voor een motorrijtuig is opgegeven, zijn verplicht voor het motorrijtuig een verzekering te sluiten en in stand te houden welke aan de bij en krachtens deze wet gestelde bepalingen voldoet, indien dat motorrijtuig op een weg wordt geplaatst of daarmee op een weg wordt gereden, indien buiten een weg met dat motorrijtuig op een terrein aan het verkeer wordt deelgenomen of indien voor dat motorrijtuig een kentekenbewijs is afgegeven.

2. In afwijking van het vorige lid rust de verplichting tot verzekering niet op de bezitter, maar op de houder die:

a. het motorrijtuig op grond van een overeenkomst van huurkoop onder zich heeft, of

b. het motorrijtuig in vruchtgebruik heeft, of

c. anderszins het motorrijtuig, anders dan als bezitter, tot duurzaam gebruik onder zich heeft.

3. De verplichting tot verzekering met betrekking tot een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven, wordt opgeheven, indien het motorrijtuig buiten gebruik wordt gesteld en gehouden door plaatsing daarvan buiten een weg, gevolgd door een door de verzekeraar overeenkomstig artikel 13 aan de Dienst Wegverkeer, bedoeld in artikel 4a van de Wegenverkeerswet 1994, gedane kennisgeving van schorsing van de verzekering wegens buitengebruikstelling van het motorrijtuig. De in de vorige zin bedoelde opheffing van de verzekeringsplicht eindigt, zodra de verzekeraar overeenkomstig artikel 13 aan de Dienst Wegverkeer kennis heeft gegeven van de beëindiging van de schorsing, zodra het motorrijtuig zich op een weg bevindt of zodra het deelneemt aan het verkeer op een terrein. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent het in dit lid bepaalde nadere regels en voorwaarden worden gesteld. De in dit lid bedoelde opheffing van de verzekeringsplicht vindt slechts plaats, indien de geldigheid van het voor het desbetreffende motorrijtuig afgegeven kentekenbewijs is geschorst overeenkomstig artikel 67 van de Wegenverkeerswet 1994."

Artikel 30, eerste en tweede lid:

"1. Hij, die als bezitter, dan wel als degene aan wie het kenteken is opgegeven, dan wel als houder in de zin van artikel 2, tweede lid, een motorrijtuig op een weg doet rijden of

laat staan of toelaat dat daarmee op een weg wordt gereden of gestaan, of buiten

een weg met een motorrijtuig deelneemt of toelaat dat daarmee wordt deelgenomen aan het verkeer op een terrein zonder dat hij voor dat motorrijtuig een verzekering overeenkomstig deze wet heeft gesloten en in stand gehouden, wordt gestraft met

hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.

2. De in het vorige lid genoemde personen worden met gelijke straf gestraft, indien zij voor een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven niet een verzekering overeenkomstig deze wet hebben gesloten en in stand gehouden."